

KVLO-koers 2020-2024

De resultaten in 2022

De KVLO heeft haar koers met tien doelen vastgelegd in de beleidsnotitie **Goed leren bewegen, een leven lang actief!** De notitie en flyer (zie figuur 1) zijn te downloaden op **Mijn KVLO**. Eerder is in **LO Magazine 9 2020, 5 2021 en 2 2022** de voortgang van de KVLO-koers 2020-2024 beschreven. In dit artikel blikken we terug op de realisatie van de doelen in het jaar 2022 en vooruit op 2023. | Cees Klaassen en Ger van Mossel

Figuur 1 Koers KVLO 2020-2024

Het jaar 2022

2022 was een bewogen jaar met twee grote maatschappelijke ontwikkelingen: de overgang van de coronapandemie naar 'normaal' en het uitbreken van de oorlog in Oekraïne. De pandemie had in 2021 grote gevolgen voor

bewegen en sport bij sportclubs en op speelplekken. We mochten blij zijn dat bewegingsonderwijs op scholen grotendeels mocht doorgaan. Wel merkten scholen in 2022 de 'nasleep' van corona: proberen de leerlingen weer in de 'schoolstand' te krijgen. In

ons vak blijkt een achterstand in zowel motorische als sociaal-emotionele vaardigheden.

De pandemie was nog maar net voorbij toen in februari 2022 de oorlog uitbrak in Oekraïne. De oorlog heeft

allerlei gevolgen voor de energiekosten, de inflatie, het welzijn en het gevoel van veiligheid. Kinderen en jongeren groeien op in een turbulente periode en krijgen veel voor hun kiezen. Een toenemend aantal gezinnen belandt beneden het bestaansminimum. Een gevolg is dat zij het sporten van hun kinderen niet meer kunnen betalen. We zien dit onder andere in het afnemend aantal leden bij sportverenigingen.

Voor KVLO werd het jaar 2022 gekenmerkt door vijf belangwekkende gebeurtenissen: Olympic Moves; verkiezing Sportiefste so-school en Sportiefste basisschool van Nederland; het vieren van het 160-jarig bestaan; het dichten van de loonkloof tussen het po en vo; en het startsein van een nieuwe verenigingsstructuur.

Na twee coronajaren werden de Olympic Moves weer gehouden. In 2022 was er een deelname van 338 scholen, 36.000 deelnemers aan 125 regionale finales en 6.000 finalisten aan The School Final op vrijdag 10 juni 2022 op Papendal.

Ook ging de verkiezing Sportiefste so-school en Sportiefste basisschool van Nederland weer door met als thema '2+1+2'. Voorafgaand aan de finaledag op 23 maart 2022 werden alle genomineerde scholen bezocht door de jury. De finaledag vond plaats in het Willem-Alexander Sportcentrum in Groningen.

Het jaar 2022 stond verder in het teken van het 160-jarig bestaan van KVLO met een tweedaagse studiedag: Dag van LO op 23 november en Dag van het Sportonderzoek op 25 november op Hogeschool Windesheim. In de avond van de 23e werd in het Spiegeltheater in Zwolle het KVLO-jubileumdiner gehouden, ter ere van 160 jaar KVLO met kaderleden van de afdelingen en ereleden. Het diner ging over in de Nacht van het Sportonderzoek.

Een heel mooi resultaat, gerealiseerd door KVLO samen met andere vakbonden, is het dichten van de

In 2022 vierden we het 160-jarig bestaan van KVLO

loonkloof in de cao van het po met vo. Dit betekent dat het voor vakleerkrachten aantrekkelijker is om te gaan lesgeven in het po waar de basis wordt gelegd voor een leven lang met plezier bewegen.

In 2021 is een start gemaakt met transitie van de verenigingsstructuur met versterking van de 24 regionale afdelingen en de installatie van een kleine ledenraad die zich gaat bezighouden met strategische vraagstukken. Tijdens de wintervergadering van 10 december 2022 is de statutenwijziging vastgesteld, waarmee de KVLO een belangrijke stap heeft gezet in de professionalisering van een toekomstbestendige vereniging.

Hieronder staat de realisatie van de tien koersdoelen in 2022 en een vooruitblik op 2023.

Doel 1 Alle kinderen op school goed leren bewegen

Wettelijke urenborging

Om kinderen en jongeren goed leren te bewegen was een wettelijke borging van contacttijd in het vak bewegingsonderwijs een vereiste. In 2020, vlak voor corona, heeft de Tweede Kamer twee verplichte lessen in het (speciaal) basisonderwijs vastgesteld. Daarmee zijn zowel in het vo als het po het minimaal aantal lessen wettelijk geborgd. Dit betekent dat er vanaf augustus 2023 op iedere basisschool in groep 1-8 minimaal twee lessen bewegingsonderwijs (samen totaal 90 minuten) per week moet worden gegeven, onder leiding van een bevoegde vakleerkracht. Dat kan iemand zijn van de alo of de post-initiële leergang

bewegingsonderwijs van de pabo. In 2022 stond de voorbereiding van deze wettelijke urenborging centraal. Het einddoel is dat alle scholen dit in het schooljaar 2023-2024 voor elkaar hebben. Een regiegroep Impuls en innovatie bewegingsonderwijs, die is samengesteld uit OCW, VSG, ALO-Nederland, de PO-Raad en de KVLO (pervoerder en coördinator), bespreekt regelmatig de voortgang. De regiegroep houdt zich bezig met hoe de scholen het beste kunnen worden ondersteund. Het gaat om vraagstukken als voldoende accommodaties en voldoende opgeleiden.

Model 2+1+2

De kapstok is 2+1+2. Naast de verplichte twee uur bewegingsonderwijs in het po is er ook een extra uur bewegen onder onderwijstijd nodig (bijvoorbeeld pauzesport) en twee extra uren naschoolse sport, zodat alle leerlingen totaal minstens vijf uur per week (= 2+1+2) goed en verantwoord kunnen bewegen. De twee lessen bewegingsonderwijs vallen uiteraard onder het regime van OCW dat gaat over kerndoelen en leerlijnen, kortom, goed leren bewegen. '1' in de vorm van bewegen op het schoolplein of pauzesport zorgt voor een dynamische of beter een rijke schooldag. De laatste '2' doe je naschools, bijvoorbeeld bij de buitenschoolse opvang of als schoolsport-aanbod.

2+1+2 organiseer je met professionals in een beweegteam. De vakleerkracht kan hierin een bijzondere rol spelen, want die weet wat de leerlingen geleerd hebben op school. Het beweeg- en sportaanbod moet hierop zijn afgestemd. Die vakleerkracht of een buurtsportcoach kan de coördinatie op zich nemen. KVLO pleit voor een duidelijk onderscheid tussen bewegingsonderwijs, de eerste '2', verzorgd door een bevoegde vakleerkracht en het gratis aanvullende beweeg- en sportaanbod '1+2'. Voor zowel '1' als '2' kunnen ook andere beweeg- en sportprofessionals worden ingezet, uiteraard wél pedagogisch en didactisch verantwoord, zoals mbo-niveau 4 en of hbo-Sportkunde.

Programma School en Omgeving

Via allerlei manifesten, bijvoorbeeld Beweging, het nieuwe normaal en Sportief Gezonde Generatie samen met NOC*NSF, is er bij de politiek aangedrongen op een dynamische (rijke) schooldag met sport en cultuur. De opbrengst is dat OCW in 2022 is gestart met het driejarige programma 'School en Omgeving' (Rijke Schooldag). Voor dit programma is er tot 2027 jaarlijks € 56,7 miljoen beschikbaar voor zowel scholen in het primair als in het voortgezet onderwijs. Met het programma School en Omgeving bieden OCW-coalities van scholen, gemeenten en maatschappelijke organisaties de gelegenheid om onder en na schooltijd aanbod te creëren, zodat leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het aanbod kan bestaan uit een breed scala aan activiteiten, zoals sport, muziek, koken, huiswerkbegeleiding, tutoring, coaching en sociaal-emotionele ontwikkeling. Scholen konden samen met de gemeente, naburige sportverenigingen en beweeg- en sportaanbieders een subsidie aanvragen bij de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I), het subsidieplatform met regelingen van OCW en VWS, zie www.dus-i.nl.

Doel 2 Kwaliteit leergebied en vakleerkracht

Voor het leergebied Beweging en Sport (B&S) is het minimaal aantal lessen in zowel het po als het vo wettelijk vastgelegd (zie resultaat bij doel 1). De kwantiteit is daarmee geborgd. Daarnaast werkt KVLO op verschillende manieren aan verbetering van de kwaliteit van het leergebied. Om de wettelijke urenborging onder leiding van bevoegde vakleerkrachten in het po te realiseren, is er de subsidieregeling Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs en heeft KVLO

een ondersteuningsteam ingericht. Voor het po en het vo is er de curriculumherziening: de actualisatie van de onderwijsdoelen voor zowel het po, de onderbouw vo (kerndoelen) als bovenbouw vo (examenprogramma's).

Subsidieregeling Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs

Scholen in het po hebben verschillende mogelijkheden om meer vakleerkrachten aan te stellen. Vanuit de extra gelden uit het werkdrukakkoord van een paar jaar geleden hebben po-scholen meer vakleerkrachten aangesteld. Vanaf vorig schooljaar tot augustus 2023 is er de subsidieregeling Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs. Van 15 april tot 15 mei 2022 was de tweede ronde dat scholen een subsidie konden aanvragen om een procesbegeleider aan te stellen. De procesbegeleider kijkt samen met de school hoe de vereiste uren bewegingsonderwijs gerealiseerd kunnen worden.

Het traject wordt tot 2024 gemonitord door het Mulier Instituut en ResearchNed. Zij zullen naar verwachting tussentijds het aantal lessen bewegingsonderwijs en de bevoegdheid meten. Daarnaast doet de onderwijsinspectie een tweejaarlijks onderzoek naar bewegingsonderwijs in Peil.Bewegingsonderwijs. Bij elkaar krijgen we dus vanuit verschillende kanten allerlei informatie over hoe we ervoor staan.

KVLO-ondersteuningsteam

Vanaf september 2021 is er door de KVLO voor de Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs het een ondersteuningsteam (OTS) opgezet met twee KVLO-medewerkers en vier vakexperts uit het werkveld. In 2022 zijn daar drie vakexperts uit het speciaal onderwijs aan toegevoegd. De

procesbegeleiding bij het implementeren van de subsidies deel A of B loopt tot augustus 2023.

Het OTS heeft de projectsite www.impulsbewegingsonderwijs.nl ingericht en voorziet deze site steeds van nieuwe informatie.

Ondersteuning behelst ook online helpdeskondersteuning, fysieke ondersteuning en aanbod van vier gratis webinars:

- 1 februari: Hoe ga je van start op deel A van de subsidie impuls bewegingsonderwijs?;
- 1 februari: Hoe ga je van start op deel B van de subsidie impuls bewegingsonderwijs?;
- 4 oktober: huisvesting deel I: Tekort binnen bestaande accommodaties;
- 11 oktober: huisvesting deel II: Komen tot nieuwbouw en kwaliteitsslag huidige accommodaties.

Daarnaast heeft het OTS inhoudelijk gespard met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en met de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) over de problematieken rondom accommodaties bewegingsonderwijs.

Kwaliteitsscan bewegingsonderwijs primair onderwijs

Op de projectsite www.impulsbewegingsonderwijs.nl staat een scan naar de kwaliteit van bewegingsonderwijs voor alle po-scholen. Het doel van het kijkkader is om de kwaliteit van de randvoorwaarden en inhoud op bewegingsonderwijs te verbeteren. De scan is in 2022 definitief geworden. De zelfscan of het kijkkader is gemaakt voor de inspectie en voor alle scholen in Nederland. Met dit kijkkader kunnen scholen zichzelf waarderen of kan de inspectie in de toekomst de kwaliteit van bewegingsonderwijs op po-scholen waarderen. De scan maakt de kracht van de school zichtbaar en laat zien waar groei mogelijk (of wenselijk) is en geeft adviezen om het bewegingsonderwijs te verbeteren en te borgen.

Peiling werkveld po

In zowel het DUO-onderzoek naar werkdrukkiddelen (2019) als de 2-meting van het Mulier Instituut (2021)

In 2022 was het startsein voor de nieuwe verenigingsstructuur

komt naar voren dat de helft van de po-scholen méér vakleerkrachten wil inzetten. Met oog op een mogelijk tekort aan bevoegde vakleerkrachten in het po, heeft het Mulier Instituut samen met KVLO in het voorjaar van 2022 een vragenlijst uitgezet onder KVLO-leden en KVLO-studentleden (totaal 750 respondenten), met vragen over hun motivatie om juist wel of niet in het po te (willen) werken.

Er zijn signalen dat steeds meer alo-opgeleiden kiezen voor het po als werkterrein. Ook ziet een grote groep alo-studenten zichzelf in het po werken. Het is zaak deze alo-studenten daadwerkelijk na het afstuderen te binden aan het po. De gelijktrekking van het salaris tussen het po en het vo kan een positieve bijdrage leveren aan de aantrekkingskracht van het po als werkgever. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor de inrichting van het onderwijs op de alo's in Nederland. Er moet meer aandacht voor het po komen op de alo's en de aansluiting tussen de gevraagde competenties vanuit het werkveld en de lesinhoud van de alo-opleiding kan verbeterd worden. Het rapport is sinds december 2022 te vinden in de kennisbank <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=11083&m=1671021427&action=file.download>.

Curriculumherziening

De curriculumherziening is een aantal jaar geleden met Onderwijs2032 ingezet en kreeg met Curriculum.nu een vervolg. Het ontwikkelteam Bewegen en Sport van Curriculum.nu heeft zes bouwstenen ontwikkeld voor het po en in de onderbouw vo: Leren bewegen; Gezond bewegen; Bewegen betekenis geven; Bewegen regelen; Samen bewegen en Beweegcontexten verbinden.

SLO, het landelijk expertisecentrum voor het curriculum, heeft in 2022 een start gemaakt met de bijstelling van de kerndoelen in het po en in de onderbouw vo voor taal, rekenen/wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid en actualisatie van de eindtermen in de bovenbouw vo voor de vakken Nederlands, de moderne vreemde talen, wiskunde, maatschappijleer en de betavakken.

Het leergebied B&S zit in de tweede tranche. We zijn blij dat na de zomer van 2023 een start wordt gemaakt met het herzien van de kerndoelen voor Bewegen en Sport in het po en in de onderbouw vo. In 2024 worden de eindtermen in de bovenbouw vo herzien.

KVLO heeft in 2022 subsidie gekregen voor een curriculumverkenning samen met het werkveld. KVLO verkent samen met SLO en een lerarenpanel wat de betekenis is van zes bouwstenen/thema's voor bewegingsonderwijs in de praktijk. Het lerarenpanel bestaat uit docenten LO en alo-opleiders. Daarnaast verkent KVLO, SLO en het lerarenpanel, hoe bewegen en sport vanuit de bouwstenen een bijdrage kan leveren aan het schoolbrede thema burgerschap.

De eerste bijeenkomst met het lerarenpanel, heeft plaatsgevonden bij de KVLO op 13 december 2022. Voor 2023 staan nog eens vijf bijeenkomsten op de planning. Op de kaderdag van 9 december 2022, voorafgaand aan de Wintervergadering, is de eerste bouwsteen, Leren bewegen, voorgelegd aan de afdelingen. In 2023 worden ook enkele netwerken LO2 en BSM geraadpleegd. De opbrengsten worden meegenomen naar het vervoltraject voor actualisering van het LO-programma in de bovenbouw van het vo.

Bewegen samen regelen

In 2022 is de leerstoel Pedagogiek in Onderwijskunde van Lichamelijke Opvoeding (Kristine De Martelaer en Katrijn Opstoel) beëindigd. Als vervolg op de leerstoel heeft de KVLO een schrijfgroep samengesteld die het doeldomein 'samen bewegen regelen' in het basisonderwijs methodisch gaat uitwerken. De schrijfgroep bestaat uit mensen van diverse alo's, een pabo, Universiteit Utrecht, Vrije Universiteit Brussel, SLO en KVLO. Het boek is voorjaar 2023 gereed en wordt uitgegeven door het Arko Sports Media/Jan Luiting Fonds.

Studiedagen

Het team Scholing van KVLO heeft in 2022 diverse studiedagen en bijeenkomsten voor de leden georganiseerd.

Vanwege de nog geldende coronamaatregelen (begin 2022) is de studiedag 2+1+2 op Windesheim Zwolle helaas geannuleerd. De studiedag zou in het teken van het 2+1+2-model staan. Op 23 en 24 november werd de LO- en Sporttweedaagse georganiseerd in samenwerking met hogeschool Windesheim. Op 23 november vond de Dag voor LO plaats. Een studiedag bewegingsonderwijs gericht op het po, vo en so met niet alleen praktijkworkshops, maar ook onderzoekers van de verschillende alo's die vertelden over het praktijkgericht onderzoek (245 aanmeldingen). Aansluitend op het jubileumdiner was er de Nacht van het Sportonderzoek. Op 24 november vond de Dag van het Sportonderzoek plaats (207 aanmeldingen).

Scholingsnetwerken BSM/LO2

KVLO begeleidt zeven BSM-netwerken met totaal 53 scholen (143 deelnemers) en twee LO2-netwerken met totaal achttien scholen (40 deelnemers). In het voorjaar is een aantal netwerkbijeenkomsten vanwege corona online gehouden. In 2023 worden de landelijke netwerkdag en landelijke studiedag BSM/LO2 weer georganiseerd. Daarnaast zijn in 2022 diverse cursussen Van start met BSM (zeven scholen) en Van start met LO2 (twaalf scholen) gehouden. De belangstelling van scholen die willen starten met de examenvakken BSM en LO2 blijft groot. Scholen zijn na de cursus in staat een kwalitatief goed BSM-/LO2-programma op te stellen op basis van de verplichte eindtermen en dit vast te leggen in het PTA. Een goede aansluiting op de cursus is deelname aan één van de regionale scholingsnetwerken.

Werkgroep Verkenning Beweegidentiteit

Met oog op de actualisatie van het curriculum is SLO in 2022 een werkgroep Verkenning Beweegidentiteit gestart met partners uit het werkveld, de opleidingen en onderzoek. De werkgroep is driemaal bijeengekomen en heeft een document opgeleverd met de definitie en de kaders van beweegidentiteit als basis, om kerndoelen en eindtermen bij te stellen. Bij SLO is in 2022 de publicatie

Beweegidentiteit (BI) Verkenning voor de actualisatie van de kerndoelen en examenprogramma's voor het leergebied Bewegen & Sport verschenen. In LO Magazine 8 is een eerste artikel verschenen in een reeks: Actualisatie curriculum bewegen en sport: beweegidentiteit.

LO2 & Nieuwe Leerweg

Binnen het vmbo worden de gemengde leerweg (GL) en de theoretische leerweg (TL) samengevoegd tot één nieuwe leerweg. Naast de avo-vakken volgen alle leerlingen in deze nieuwe leerweg een praktijkgericht programma (PGP). De komende tijd wordt de invoering van de nieuwe leerweg voorbereid. Inmiddels zijn 170 pilotscholen een jaar geleden gestart. Het examenvak LO2 komt niet in aanmerking als PGP. De eindtermen van LO2 voldeden niet aan de toetskaders. LO2 zou ook een ander karakter krijgen: meer theorie, meer verdieping in maatschappelijke thema's en meer studielast (van 200 naar 320 uur). De vraag is of dit de sportieve leerlingen zal aanspreken. De KVLO heeft vóór de zomervakantie uitgezocht of LO2 als nog in aanmerking zou kunnen komen als PGP. De conclusie is dat dit niet het geval is en dat we moeten koesteren dat LO2 een sterk succesvol keuzevak is: momenteel kiest 35 procent van de TL/GL-leerlingen LO2. Er liggen volop kansen om LO2 als schoolexamenvak te kiezen in het vrije deel, te versterken en goed aan te sluiten bij de te ontwikkelen PGP's.

KVLO Beroepsprofiel

Om de zeven jaar ontwikkelt KVLO een nieuw beroepsprofiel. In 2023 moet er een club mensen klaarzitten die daarmee aan de slag gaat. We verwachten in 2024 het nieuwe beroepsprofiel te presenteren. Via ledenpeilingen en bijeenkomsten raadplegen we de leden en gaan we het gesprek aan over de kwaliteit.

Doel 3 Ambassadeur beweegbeleid in en rondom de school

Doel 4 Bewegen en sport in en rondom de school

De docent LO is ambassadeur voor het beweegbeleid op de school! Hij/zij

onderneemt bijvoorbeeld activiteiten op het gebied van Gezonde School, JOGG, Olympic Moves, schoolsporttoernooien en introductie van 2+1+2 bij de gemeente. KVLO heeft het Pamflet 2+1+2 onder de afdelingen verspreid om tijdens gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 voor te leggen aan de lokale politieke partijen. Wij willen naar vijf uur bewegen!

Participatie en samenwerking

De KVLO participeert in de klankbordgroep 'Dynamische Schooldag' (bewegend leren), het project 'Stimuleren van bewegen (kwalitatief en kwantitatief) van jonge kinderen (2-7 jaar)' en in een consortium op weg naar een 'Pedagogisch klimaat in de sportvereniging': hoe kan de buurtsportcoach de transitie naar een pedagogisch klimaat op de sportvereniging effectief ondersteunen. Naast de KVLO bestaat het consortium uit: hogeschool Windesheim, Hanze Hogeschool, Landstede, UU, UT en het Mulier Instituut. Daarnaast werkt KVLO samen met de Gezonde School en NOC*NSF in het kader van Olympic Moves (zie doel 6).

Huisvesting

Met de komst van de invoering van de tweemaal 45 minuten bewegingsonderwijs in het po per augustus 2023, komt er een grote druk op de accommodaties. Het tekort is nu al zichtbaar. Op de helpdesk worden daar veel vragen over gesteld. KVLO participeert in diverse belangenorganisaties en vervult het voorzitterschap van het brancheoverleg Leveranciers. In dit overleg heeft de herziening handboek en basisinventarislijst centraal gestaan. Ook de buitenomgeving is onderwerp van gesprek. Hoe wordt het accommodatie-tekort opgevangen en welke rol kan de buitenruimte hierin spelen? Daar zal de komende tijd nog een hoop om te doen zijn; hoe wordt er met deze tekorten omgegaan? Wat zijn (tijdelijke) alternatieven en wat betekent dit voor de hardware en software van de accommodaties?

Veiligheid materiaal

De KVLO is voorzitter van de normsubcommissie 'turn- en sportveldtoestellen' opgericht door de NEN.

Binnen deze commissie worden geagendeerde Europese normen besproken en kunnen eigen normeringsvoorstellen ingediend worden. Dit jaar hebben normeringen van een aantal losse toestellen, *Risk assessment for sports and other recreational facilities and equipment* op de agenda gestaan. Ook is het trampolingebruik besproken en de diversiteit in wetgeving van de Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS) en Sport hierin. Het delen van stukken als adviezen over het gebruik van materialen, maar ook het kunnen verwerven van expertise, kunde en gebruik van materialen in de lessen bewegingsonderwijs wordt als waardevol gezien. De reikwijdtenotitie van de WAS is herzien en daarin is de normsubcommissie niet gehoord. Daar is een procedure voor opgestart door de normsubcommissie om alsnog waardevolle input te geven en terug te laten komen in de herziening van de reikwijdtenotitie van de WAS.

De KVLO neemt sinds 2020 ook deel aan de subcommissie 'Risico analyse sport en recreatie'.

Handboeken sportaccommodaties

De KVLO is nauw betrokken bij en levert input op het kwaliteitssysteem sportaccommodaties 2.0 www.sportinfrastructuur.nl. NOC*NSF heeft in samenwerking met alle stakeholders dit nieuwe Kwaliteitssysteem Sportaccommodaties (KZS 2.0) ontwikkeld, waarin alle expertise op het gebied van sportaccommodaties in beheer van de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) de Branchevereniging Sport en Cultuurtechniek (BSNC) en NOC*NSF te vinden is. Dit online platform is ontwikkeld voor alle doelgroepen, actief binnen de branche, en voor verenigingen. Het platform bevat inhoudelijk alle algemene en sportspecifieke informatie op het gebied van sportaccommodaties en sporten in de openbare ruimte. Het doel van het KZS 2.0 is om de kwaliteit, veiligheid, duurzaamheid en uniformiteit van sportinfrastructuur te waarborgen voor eigenaren en gebruikers. De sportinfrastructuur dient na aanleg, ombouw, renovatie of herkeuring ten minste te voldoen aan minimale voorschriften,

richtlijnen en aanbevelingen. Om de leesbaarheid van alle informatie binnen het platform te duiden wordt door middel van codes aangegeven hoe bindend de gepresenteerde informatie is, respectievelijk met welke mate van hardheid dit wordt aanbevolen. De website is werkend vanaf 1 juli 2022. Geheel 2022 was de site nog openbaar toegankelijk. Per 1 januari 2023 is dit echter achter een betaalde

van de tweemaal 45 minuten bewegingsonderwijs. Wat zijn de ontstane tekorten en welke randvoorwaarden en prioriteiten vloeien hieruit voort? Er zijn veel gesprekken geweest over de herziening van de basisinventarislijst, maar er is nog geen consensus bereikt over de invulling daarvan. Op de dag van de sportaccommodaties op 9 maart 2023 is een brainstorm/inspiratiesessie georganiseerd met een grote

schoolpleinscan ontwikkeld. De schoolpleinscan maakt nu onderdeel uit van de beweegvriendelijke omgevingsscan van het KCSB. Deze is gratis te gebruiken en wordt ook door het ondersteuningsteam impuls bewegingsonderwijs geadviseerd richting de projectondersteuners als begeleidingstool om het schoolplein/schoolomgeving onder de loep te nemen. Kortom, het is een mooie online tool, waarmee binnen korte tijd een inventarisatie kan worden gemaakt van het schoolplein en haar schoolomgeving.

In 2022 is de loonkloof tussen het po en vo gedicht

inlog gekomen. Het kwaliteitszorgsysteem in sportinfrastructuur moet de handboeken sportaccommodaties van Arko Sports Media gaan vervangen. *www.sportinfrastructuur.nl* is hét startpunt voor de juiste regelgeving, kennis en producten bij nieuwbouw, renovatie en beheer voor de realisatie van een kwalitatief goede, veilige en duurzame sportinfrastructuur in Nederland.

Naast het online platform wordt een programmaraad geïnstalleerd, die besluiten neemt over wijzigingen van voorschriften, richtlijnen en aanbevelingen. De programmaraad is samengesteld uit beleidsverantwoordelijken van alle relevante stakeholders en waarborgt dat alle belangen worden meegewogen bij besluiten. Besluiten dienen onderbouwd te zijn op urgentie, duurzaamheid, kwaliteit, veiligheid en betaalbaarheid. De programmaraad werkt projectgericht en stelt taakgroepen op voor de uitwerking van besluiten.

Herziening handboek huisvesting bewegingsonderwijs & basisinventarislijst po-vo

Een ander ontwikkeltraject is de herziening van het handboek en de basisinventarislijst po-vo. In 2023 komt de herziening uit. Er is vertraging op de lijn vanwege de vele zaken rondom accommodaties en de invoering

groep betrokkenen in de huisvesting- dan wel bewegingsonderwijswereld. Tijdens deze sessie is gesproken met elkaar over wat er moet worden geborgd, waar de vrije ruimte ligt en wat we hiervoor nodig hebben.

Onderzoek dekkinggraad sportaccommodaties bewegingsonderwijs 2023

In opdracht van de VSG heeft het Mulier Instituut een factsheet huisvesting in het bewegingsonderwijs primair onderwijs uitgebracht. Naar aanleiding van deze factsheet is aan OCW gevraagd om nader onderzoek te laten doen naar het exacte tekort aan accommodaties voor bewegingsonderwijs, met ingang van de wetgeving tweemaal 45 minuten bewegingsonderwijs per augustus 2023. Deze nieuwe notitie wordt in 2023 meegenomen in het regieteam, maar ook in de overleggen met OCW-afgevaardigden. Het streven is dat de exacte tekorten in beeld zijn met de invoering van de wetgeving.

Schoolpleinscan & factsheet (schoolplein als beweg-, speel- en leerplein)

KVLO heeft in samenwerking met het Kenniscentrum Sport & Bewegen (KCSB), Jantje Beton, IVN Natuureducatie, Ruimte-OK, Mulier Instituut, JOGG en WIJ Buurtsportcoaches een

Akoestisch onderzoek Grip op geluid - verbetering akoestiek voor vakleerkrachten

Uit verschillende onderzoeken, uit de ledenpeiling van de KVLO en uit gesprekken met vakleerkrachten blijkt dat de vakleerkracht behoorlijk veel last heeft van hoge geluidsniveaus. In samenwerking met een groot aantal partners is op 12 september 2022 het onderzoeksproject Grip op geluid gestart (goedkeuring van Kiem- en de Raaksubsidie). Doel van het onderzoek is om ervoor te zorgen dat iedere vakleerkracht in een gezonde werkomgeving kan werken op gebied van geluid en akoestiek. Preventie van beroepslethorendheid begint met kennis over en bewustzijn van de risico's die (teveel) blootstelling aan geluid met zich kan meebrengen. In dit onderzoek wordt daarom geïnventariseerd wat de kwaliteit van het gehoor is, wat de geluidsniveaus zijn waaraan vakleerkrachten worden blootgesteld, wat de relatie is tussen de akoestische parameters van de sportaccommodatie en de geluidsniveaus tijdens de les, hoe de geluidsniveaus inzichtelijk gemaakt kunnen worden en wat de impact van geluid is op het welbevinden, de communicatie en de didactiek van vakleerkrachten. Daarbij wordt er ook een applicatie ontwikkeld die de geluidsniveaus inzichtelijk maakt. De opgedane kennis en inzichten worden samengebracht in voorlichtingsmateriaal voor studenten en vakleerkrachten met als doel een gezonde werkomgeving voor de vakleerkrachten bewegingsonderwijs. Het onderzoek is inmiddels gestart met geluidsmetingen in diverse zalen en

gehoormetingen bij de vakleerkrachten. Objectieve data over de geluidsniveaus in relatie tot de arbo-normen en de akoestiek kunnen helpen om dit inzichtelijk te maken.

Doel 5 Met partners bewegen en sporten stimuleren

KVLO coördineert en begeleidt diverse netwerken en adviesraden.

Netwerk vakgroepcoördinatoren primair onderwijs

Het netwerk vakgroepcoördinatoren primair onderwijs bestaat uit 66 deelnemers vanuit 53 verschillende sportbedrijven en vakgroepen vallend onder een bestuur. In 2022 waren er twee fysieke bijeenkomsten, in maart en oktober. Tijdens beide bijeenkomsten waren coördinatoren aanwezig uit alle delen van Nederland. Belangrijke onderwerpen zijn kwaliteit van de vakgroep, intervisie binnen de vakgroep, studiedagen, kwaliteitsverbetering en begeleiding, de cao-onderwijs, lerarentekort, wettelijke verplichting bewegingsonderwijs po en de impuls bewegingsonderwijs.

Adviesraad basisonderwijs

De Adviesraad basisonderwijs, bestaande uit zes deelnemers die werkzaam zijn in de verschillende regio's in Nederland, is in februari bij elkaar geweest. Zij fungeert als sparringpartner op het gebied van bewegingsonderwijs en levert in het verlengde hiervan een stuk verdieping op dit thema. Daarnaast wordt gezorgd voor extra input ter voorbereiding op de tweejaarlijkse, landelijke netwerkbijeenkomsten vakgroepcoördinatoren po.

Adviesraad voortgezet onderwijs

De Adviesraad vo is niet bij elkaar geweest. Een afgevaardigde vanuit de raad gaat advies geven op de curriculumherziening (deelname aan het Lerarenpanel Curriculumverkenning).

Netwerk ALO-docenten basisonderwijs

Het netwerk ALO-docenten basisonderwijs is in februari 2022 en november 2022 bij elkaar geweest. Doel van dit netwerk is meer uitwisseling over wat er op de alo's gaande is en

ontwikkeld wordt met betrekking tot bewegingsonderwijs in het basisonderwijs, het vergroten van de betrokkenheid tussen de alo's onderling en het afstemmen van inhoud op studiedagen. Daarnaast laat het netwerk zich door de KVLO graag informeren over de laatste ontwikkelingen over het bewegingsonderwijs in het basisonderwijs. Inhoudelijke besprekpunten: lerarentekort en inzet deeltijdopleidingen om mbo4-studenten eerder bevoegd te krijgen.

Kenniskring/team speciaal onderwijs (TSO)

Sinds schooljaar '22-'23 is er een uitbreiding bij het KVLO-team onderwijs met drie experts in het team speciaal onderwijs (TSO). TSO heeft twee online netwerkbijeenkomsten georganiseerd voor het netwerk speciaal onderwijs (mei/oktober), geeft input voor KVLO-studiedagen, heeft artikelen geschreven voor LO Magazine en geeft inhoudelijke input aan team Onderwijs. Het doel van TSO is om het speciaal onderwijs meer op de kaart te zetten en voldoende aanbod voor de so-leden van de KVLO te genereren. Cluster 1-4-leden sluiten aan bij de bijeenkomsten.

Platform Lichamelijke Opvoeding

In het Platform LO hebben zitting vertegenwoordigers van de KVLO, de alo's, SLO, de Inspectie van het onderwijs, het PABO Netwerk Bewegingsonderwijs, het MBO-SB Achterbanberaad en de Groepering Thomas van Aquino. Het Platform LO is tweemaal bijeengekomen, op 5 april en 4 oktober. De volgende onderwerpen zijn besproken: curriculumherziening examenprogramma's bovenbouw vo 2e tranche/kerndoelen po en onderbouw vo, buurtsportcoach en inzet vakleerkracht, Ontwikkelgroep Seksuele Integriteit, Impuls Bewegingsonderwijs, Voortgang Peil bewegingsonderwijs po, Voortgang tekstaanpassing toelichting amendement LO in vo en stand van zaken LO-2 in de Nieuwe Leerweg, Preventieakkoord, 2+1+2, Rijke schooldag en Dynamische schooldag.

Netwerk ALO Stagecoördinatoren - Netwerk werkpleklers

Het netwerk ALO Stagecoördinatoren is op 25 april en 14 november 2022 bijeen geweest. Gesprekspunten waren: lio-stages, stagiaires sportbedrijven of gemeenten, Uitvraag ADEF Samen opleiden en ALO-stagiaires binnen partnerschappen, Inrichting afstudeerproducten, Digitale stagehandleiding, Urennorm bij stages, Pitch Windesheim: stages Calo-Pabo-traject, opleidingschool, Deeltijdopleidingen en stages, Verkort traject voor MBO-SB niveau 4 HALO.

Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG)

De KVLO heeft deelgenomen aan het partneroverleg en JOGG zal de activiteiten van de KVLO, zoals de Gezonde School, aanprijzen bij de diverse JOGG-regisseurs in de JOGG-gemeenten.

Landelijke Academie Buurtsportcoaches (LAB)

De werkzaamheden rondom LAB bestond uit het geven van feedback op stukken. Hierbij is er onder andere gestuurd op het verbeteren/aanpassen van de factsheet van het LAB, waarbij de cao's vergeleken werden. In schooljaar 2022 heeft de KVLO haar eigen factsheet gemaakt in samenwerking met team juridisch en team onderwijs als tegenhanger van de factsheet van het LAB, die onvoldoende aangepast werd naar de mening van de KVLO.

Studiereis Dynamische schooldag Denemarken

Tot slot noemen we bij doel 5 Met partners bewegen en sporten stimuleren de studiereis Dynamische schooldag in Denemarken. Team Onderwijs en team Schoolsport van KVLO zijn met 45 andere deelnemers, waaronder de Vereniging Sport en Gemeenten, De Vereniging Nederlandse Gemeenten, directieleden en vakleerkrachten, op studiereis geweest naar Denemarken. Deze studiereis concentreerde zich op drie pijlers: de hardware (gebouwen, speelplaatsen), de software (lessen, onderwijsconcepten) en de omgeving (sportverenigingen, buurt). In het

programma kwamen deze drie pijlers terug. Van *Move for life*, een project waarbij beweegcoaches samen met de scholen gaan kijken hoe zij bewegen kunnen implementeren in school naast de gymlessen – naar School Olympics, waarbij kinderen vanaf zes jaar met de hele klas meedoen aan Olympische sporten. Verder konden de deelnemers in de keuken kijken bij diverse scholen en zien, horen en ervaren hoe bewegend leren verankerd zit in de school, het schoolteam en de leerlingen.

Doel 6 Meer gezonde en sportactieve scholen

Themacertificaat Bewegen en Sport onder Vignet Gezonde School

Het themacertificaat Bewegen en Sport is voor alle schooltypen ondergebracht onder het Vignet Gezonde School. Naast de KVLO is ook Kenniscentrum Sport betrokken bij dit themacertificaat. Van de themacertificaten die onder het Vignet Gezonde School kunnen worden aangevraagd is het themacertificaat Bewegen en sport het meest populair. Bijna 300 themacertificaten Bewegen en Sport werden in 2022 toegekend. Aanvragen kunnen worden ingediend via www.gezondeschool.nl. Daar is ook een recent overzicht van de gecertificeerde scholen te vinden. Scholen hebben goed gebruikgemaakt van het ondersteuningsaanbod van € 3000,- van de Gezonde School. Daarnaast zijn er 26 audits uitgevoerd verdeeld over het po, vo en mbo. Audits vinden plaats op basis van een steekproef. De school wordt vooraf geïnformeerd wanneer de audit plaatsvindt. Tijdens een audit wordt getoetst of de antwoorden op de vragen uit de vragenlijst van de aanmelding overeenkomen met de praktijksituatie en de beschikbare (beleids) documenten. Bovendien levert de audit waardevolle informatie op over wat er leeft en speelt op scholen. Ook werden er diverse trainingen verzorgd aan scholen die aan de slag gaan met het thema Bewegen en Sport. Er waren aparte trainingen voor het po, vo en mbo. Er werd een verdiepende training ontwikkeld voor

scholen die al wat langer met het thema bezig zijn en een training voor Gezonde School-coördinatoren, zodat zij hun scholen goed kunnen informeren over het thema.

Olympic Moves; schoolsporttoernooien voortgezet onderwijs

Met 338 ingeschreven scholen, is schooljaar 2021-2022 gestart met de 20e editie van Olympic Moves. Corona dreigde nog heel even roet in het eten te gooien door de schoolsluiting rond de kerstvakantie, maar gelukkig kwam er eind januari groen licht om de regionale finales door te laten gaan. Om The School Final te bereiken, spelen scholen eerst tegen elkaar in regionale finales, grotendeels georganiseerd door docent LO op de scholen zelf. De docenten lichamelijke opvoeding zijn de motor van Olympic Moves: zij enthousiasmeren en trainen de leerlingen, organiseren regionale

worden in 2023 weer zo'n 400 scholen verwelkomd voor de komende editie. Het aantal deelnemers aan de regionale finales is ongeveer 36.000. Ook steeds meer lokale verenigingen willen betrokken zijn bij de regionale finales. Maandelijks wordt er naar ruim 2350 mailadressen van docenten LO en andere geïnteresseerden een Olympic Moves-nieuwsbrief verzonden, die veelvuldig wordt gelezen.

Verkiezing Sportiefste so- en basisschool van Nederland

De KVLO organiseert samen met NOC*NSF en Kenniscentrum Sport en Bewegen de verkiezing van de 'Sportiefste School van Nederland'. Het ene jaar voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs (so) en het andere jaar voor het voortgezet onderwijs (vo) en voortgezet speciaal onderwijs (vso). In 2022 kon, na alle coronaperikelen,

In 2022 zijn Olympic Moves en de verkiezing Sportiefste so- en basisschool weer gehouden

finales en overtuigen hun schoolleiding van het belang van deelname aan Olympic Moves. Op vrijdag 10 juni 2022 kwamen 6.000 finalisten samen voor de 20e editie van Olympic Moves The School Final, dit jaar wederom op Papendal en omliggende gemeenten. Scholen konden op deze dag ook deelnemen aan Try Outs, een gevarieerd sportkennismakingsprogramma, bijvoorbeeld voor leerlingen van scholen die een extra stimulans nodig hebben om deel te nemen aan sport. Wat was het heerlijk om na twee jaren corona-aanpassingen nu eindelijk weer samen te kunnen komen om The School Final mee te maken. De inschrijving voor de competitie van schooljaar 2022-2023 is in november 2022 gesloten. Net als vóór corona

weer een fysieke finaledag van de verkiezingen Sportiefste so-school van Nederland' en Sportiefste basisschool van Nederland' worden georganiseerd. Het thema van de verkiezingen was '2+1+2' (een model dat inzet op 5 uur goed en voldoende bewegen voor alle kinderen). Voorafgaand aan de finaledag werden alle genomineerde scholen (respectievelijk twee en vijf scholen) bezocht door de jury. De finaledag vond plaats in het Willem-Alexander Sportcentrum (ALO Groningen). Nieuw was, naast de verkiezing, een kennisbijeenkomst in samenwerking met Kenniscentrum Sport & Bewegen (KCSB). Tijdens de kennisbijeenkomst vond een gesprek plaats met de vakleerkrachten en schooldirecteuren van de scholen die genomineerd waren om inzicht te

krijgen in hun programma en keuzes. Ook waren er nog twee verdiepende sessies door onderzoekers. De genomineerde scholen volgden een sportief programma en aan het einde van de dag vond de prijsuitreiking plaats.

International Schoolsport Federation (ISF)

KVLO is betrokken bij de ISF WK's. In 2022 heeft Nederland deelgenomen aan de volgende wereldkampioenschappen:

- april: Cross Country in Slowakije; Stedelijk Gymnasium Nijmegen met een jongensteam en het Montessori College Nijmegen met een meisjesteam;
- juni: Volleybal in Brazilië; Bonhoeffer College te Enschede met een jongensteam.

LO/bewegingsonderwijs in de Miljoenennota

In de Miljoenennota 2023 is de subsidieregeling Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs conform afspraken opgenomen. Daarnaast is ook het nieuwe programma School en Omgeving (Rijke Schooldag) opgenomen (dat is ook een subsidieregeling voor scholen).

Rijke schooldag

Scholen kunnen de komende jaren subsidie aanvragen voor het nieuwe OCW-programma 'School en Omgeving' (Rijke Schooldag). Voor dit programma is er tot 2027 jaarlijks € 56,7 miljoen beschikbaar voor zowel scholen in het primair als in het voortgezet onderwijs. Met het programma School en Omgeving bieden OCW-coalities van scholen, gemeenten en maatschappelijke organisaties de gelegenheid om onder en na schooltijd aanbod te creëren, zodat leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Er wordt in 130 gebieden begonnen waar de nood het hoogst is. Deze gebieden krijgen de kans om leerlingen te laten kennismaken met een breed scala aan activiteiten zoals sport, muziek, koken, huiswerkbegeleiding, tutoring, coaching en sociaal-emotionele ontwikkeling. Met een lerende aanpak wordt er toegewerkt naar duurzame en evidence based

De docent LO is ambassadeur voor het beweegbeleid!

programma's. De overheid ondersteunt de lokale coalities via de Gelijke Kansen Alliantie.

De KVLO ziet in samenwerking met sportorganisaties, BSO's en de gemeente veel kansen binnen het 2+1+2-model. Wat betreft het sportaanbod zit de KVLO in een landelijke klankbordgroep met NOC*NSF, VSG, KNVB en de Volleybalbond (NEVOBO).

Doel 7 Belangen behartigen

Cees: "De basis van de dienstverlening van KVLO is de belangenbehartiging voor de leden. Dat is wat we elke dag doen! De KVLO zet zich in voor optimale arbeidsvoorwaarden voor bewegingsprofessionals in het onderwijs. Bij team juridisch komen dagelijks telefoontjes binnen. Deze mensen moeten natuurlijk direct geholpen worden!"

Actuele trends

In 2022 heeft team juridisch veel leden ondersteund op het gebied van klachten over grensoverschrijdend gedrag. Door de gebeurtenissen rondom 'The Voice of Holland' is grensoverschrijdend gedrag, na de 'me too'-discussie, onder een vergrootglas komen te liggen. Scholen pakken klachten op dit vlak snel en serieus op. Onze leden als vakdocenten bewegingsonderwijs krijgen door het fysieke karakter van het beroep sneller een klacht. Scholen nemen sneller een schorsing als ordemaatregel om vervolgens onderzoek te doen naar de klacht van ouders/leerlingen. In dit proces biedt het team juridische ondersteuning aan de leden. Team juridisch heeft dit jaar een workshop ontwikkeld om de leden te

helpen klachten op het gebied van grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Deze workshop is een aantal keer gegeven aan vakdocenten en leidinggevendend/directeuren/personeelsafdelingen van diverse scholen. In 2023 wordt dit voortgezet.

Individuele rechtspositie - doorgaande trends

De vraag van de leden naar ondersteuning op juridisch gebied blijft onverminderd groot. Oorzaken daarvan liggen in wijzigende arbeidsrechtelijke en sociale zekerheidswetgeving. De materie is complex en lastig zelf uit te zoeken.

Het jaar 2022 stond in het teken van het tekort aan vakdocenten. Dit leidde tot veel vragen over wel of niet onbevoegd lesgeven en aansprakelijkheid. Daarnaast kwam het handelen van docenten in toenemende mate onder de loep te liggen. Ook blijft de uitval van senior werknemers in het vak groot. De duurzaamheidsbudgetten van de huidige cao's, mogelijkheden voor keuzepensioen, generatiepact-oplossingen et cetera, proberen hier wel een verandering in te brengen. Helaas geeft dat niet in alle gevallen voldoende verlichting voor senior werknemers. Dit leidt tot uitval. En meer WIA-aanvragen die door de vereenvoudigde beoordeling voor 60-plussers sneller wordt toegekend.

In het primair onderwijs krijgen vakleerkrachten een steeds grotere en belangrijkere rol, met name door de aangenomen wetgeving van verplicht twee lesuur gym per week (in 2023). Helaas zijn er nog steeds veel constructies waarbij er wel vakleerkrachten worden ingezet maar via detachings- of uitleenconstructies. Daarbij krijgen vakleerkrachten niet altijd de arbeidsvoorwaarden waar zij (via de onderwijscao's en wetgeving) recht op hebben. Dit wordt regelmatig onder de aandacht gebracht van zowel leden als andere partijen. Team juridisch voert in verschillende casussen/arbeidsrelaties met uitgesproken onjuiste toepassing van wet- en regelgeving de juridische discussie over onder andere gelijke beloning. Er komen signalen binnen dat de

krapte op de arbeidsmarkt (er is veel vraag naar vakleerkrachten) individuele docenten meer ruimte geeft om constructies met een te lage beloning uit de weg te gaan en te kiezen voor een dienstverband met de arbeidsvoorwaarden zoals die gelden binnen de onderwijscao's. Het gaat hier met name om het primair onderwijs. In dit kader heeft team juridisch een benchmark opgesteld die inzicht geeft in de juist beloning conform de onderwijscao's afgezet tegen de te lage beloning van ongewenste en onrechtmatige (uitzend)constructies.

Veel vragen op de afdeling gaan nog steeds over tijdelijke contracten, wijzigingen van contracten en het niet verlengen van contracten, ontslag, verschil van inzicht over inzet en functioneren, dreigende werkloosheid en arbeidsongeschiktheid en de gevolgen daarvan. Er zijn veel complexe dossiers en langdurig lopende geschillen. Aansprakelijkheid en veiligheid blijft een veelvoorkomend onderwerp. Dit past bij de tendens waarin ouders sneller naar juridische middelen grijpen en klachten en vorderingen instellen.

Team juridisch ontvangt naast de al genoemde onderwerpen veel vragen en verzoeken tot advies op het gebied van disciplinaire maatregelen en verlofregelingen. Daarnaast komen veel vragen binnen over bevoegdheden, klachtprocedures, gehoorschade, huisvesting en arbozaken. Deze vaak complexe vraagstukken worden zo nodig in samenwerking met team onderwijs behandeld (onder meer op het gebied van arbo en huisvesting).

Cao's onderwijs 2022/2023; primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden

De arbeidsvoorwaarden in de sector Onderwijs worden per sector overeengekomen tussen de werkgeversvertegenwoordigers (PO-Raad, VO-raad, MBO Raad en Vereniging Hogescholen) en de bonden (waaronder de Federatie van Onderwijsvakorganisaties (FvOv), waarbij de KVLO is aangesloten). Voor de onderwijssectoren is sprake van een volledige doordecentralisatie, dit

houdt in dat wordt onderhandeld over zowel de primaire (salarissen, uitkeringen en pensioenen) als de secundaire arbeidsvoorwaarden.

Opiniepanels en klankbordgroep Arbeidsvoorwaarden

KVLO heeft een klankbordgroep Arbeidsvoorwaarden ingesteld om de input vanuit KVLO-leden op cao-onderhandelingen te borgen. Naast de klankbordgroep zijn opiniepanels arbeidsvoorwaarden actief voor de sectoren po, vo, mbo en hbo; gezamenlijk bestaan de opiniepanels uit 81 KVLO-leden. De klankbordgroep wordt vanuit de afdelingen vertegenwoordigd door zeven kaderleden en drie medewerkers van het bureau. De klankbordgroep is in 2022 acht keer bij elkaar geweest waarin verschillende cao-onderhandelingen en onderhandelaarsakkoorden van po, vo, mbo en hbo zijn besproken.

Cao-po

Bovenop de forse loonstijgingen in de voorbije cao's is vanaf 2022 500 miljoen euro beschikbaar om de loonkloof tussen het po en vo vanaf 2023 te dichten. In april 2022 is daarover tussen partijen een akkoord bereikt. Dit akkoord werd in juli 2022 gevolgd door een akkoord waarin de primaire arbeidsvoorwaarden tussen het po en vo in een laatste stap gelijk zijn getrokken, de loonstijging bedroeg, evenals in het vo, 4,75 procent.

Cao-vo

In juni 2022 is een nieuwe cao-vo gesloten met zowel een loonafspraken als afspraken over de wijze waarop de beschikbare werkdrukkiddelen moeten worden besteed. De cao gaat met terugwerkende kracht in op 1 januari 2022 en kent een looptijd tot 1 mei 2023. De belangrijkste afspraken zijn:

- De salarissen en salarisschalen worden per 1 juli 2022 structureel verhoogd met 4,75 procent.
- In juli 2022 (of zo spoedig mogelijk daarna) wordt een eenmalige bruto-uitkering toegekend van € 500. Deze uitkering is pensioengevend. Parttimers ontvangen de eenmalige uitkering naar rato van de betrekkingssomvang.
- Het ondersteunend personeel

ontvangt in oktober een jaarlijkse bruto-uitkering van € 275.

- 50 procent van de werkdrukkiddelen (in totaal 300 miljoen) wordt collectief ingezet en de andere 50 procent komt beschikbaar als individueel budget. De bestedingsdoelen voor het individueel budget worden aangepast, er is geen afdwingbaar recht op het inzetten voor verlof.

Cao-mbo

In juni 2022 is een cao-mbo gesloten met een looptijd tot 1 juni 2023. De salarisbedragen in de carrièrepatronen worden per 1 juli 2022 structureel verhoogd met 4,2 procent. Elke werknemer, die op 1 juli 2022 in dienst is, ontvangt een eenmalige uitkering van € 600.

Cao-hbo

Voor het hoger beroepsonderwijs is in maart 2022 een cao overeengekomen waarin een loonsverhoging van 4 procent per 1 juni 2022 is overeengekomen. Naast structureel meer loon krijgen werknemers in juni 2022 ook een eenmalige uitkering van € 600 bruto, naar rato van het dienstverband.

Decentraal Overleg (DGO, IGO en AVO)

Het Decentraal Georganiseerd Overleg wordt op basis van de cao in het primair onderwijs ten aanzien van een aantal in deze cao vastgelegde onderwerpen bijeengeroepen. In het voortgezet onderwijs wordt op basis van de cao decentraal cao-overleg gevoerd. Vakbonden FvOv (waarbij de KVLO is aangesloten), CNV-Onderwijs, Algemene Onderwijsbond (AOB), Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS) en FNV-Overheid en werkgevers maken deel uit van dit overleg. KVLO heeft vier DGO-onderhandelaars verdeeld over de regio's Noord, Oost, Zuid en West. Naast onderhandelaar zijn zij tevens MR-steunpunt voor de leden in hun regio.

Afbouwmodel Brede Regeling Combinatiefuncties

Voor de looptijd van de huidige Brede Regeling Combinatiefuncties geldt er een afbouwmodel: het onderwijs krijgt tot en met 31 december 2026

2+1+2: wij willen voor alle leerlingen naar vijf uur bewegen op school

de tijd om de inzet van combinatie-functionarissen in onderwijstijd af te bouwen met als doel uiteindelijk de combinatiefunctionarissen alleen voor extra aanbod, buiten onderwijstijd, in te zetten. De bekostiging van de bevoegde vak- of groepsleerkracht bewegingsonderwijs wordt vanuit het onderwijs gefinancierd.

De inzet van functionarissen voor extra aanbod boven op de onderwijstijd voor bewegingsonderwijs kan vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties worden bekostigd. Gedurende de looptijd worden de ontwikkelingen gemonitord en is het van belang jaarlijks deze afbouw te gaan zien. Voor meer informatie zie de VWS-circulaire Bestuurlijke afspraken Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026 zie www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/02/06/bestuurlijke-afspraken-brede-regeling-combinatiefuncties-2023-2026.

Doel 8 Vergroten aantal studentleden

Aantal leden

Op 1 januari 2022 bedroeg het aantal leden 11.626. Op 31 december 2022 waren er 11029 leden. Het jaar 2022 laat een daling zien van 597 leden. Het aantal leden per 31 december 2022:

Studentleden	2.351
Overige leden	<u>8.678</u>
	11.029

Voorlichting alo's

In de afgelopen jaren was de werving van studentleden door fysieke bijeenkomsten op de alo's door corona belemmerd. In 2022 was daarom het aantrekken van meer studentleden belangrijk. Tijdens hun studie kunnen studenten zich aanmelden als gratis studentlid. Nadat ze zijn afgestudeerd,

kunnen ze vanaf 1 januari juniorlid worden tot en met de leeftijd van 26 jaar. In 2022 zijn zowel eerstejaars- als vierdejaarsstudenten van enkele alo's bezocht. De ene alo is hier proactiever in dan de andere alo. In het tweede semester van studiejaar '22-'23 hoopt KVLO nog enkele alo's te bezoeken.

Eerstejaarsstudenten worden gestimuleerd lid te worden van KVLO. Vierdejaarsstudenten (en/of derdejaarsstudenten) worden door het team juristen en team onderwijs van KVLO geïnformeerd over arbeidsvoorwaarden en juridische aspecten van het beroep en gewezen op de meerwaarde van het lidmaatschap bij KVLO. Voordelen van het lidmaatschap zijn: beroepsaansprakelijkheidsverzekering, deelname aan studiedagen en cursussen, onderwijskundige en juridische hulp, negen keer per jaar het LO Magazine, wekelijks de nieuwsbrief Goed Leren Bewegen en de helpdesk.

In 2023 wordt een webinar en een afgestudeerden-special van LO Magazine Digitaal verspreid onder afgestudeerden van de alo's. Doel van de webinar en de special is om op een eigentijdse, laagdrempelige manier alo-studenten te informeren over wat de KVLO doet, waarin ze haar leden bijstaat en waarom het een meerwaarde is om lid van de KVLO te zijn.

Doel 9 Versterken van de afdelingen

KVLO heeft 24 afdelingen. De afdelingen zijn de ambassadeurs en organiseren op regionaal en lokaal niveau activiteiten voor de leden. In 2022 stond centraal de transitie van de verenigingsstructuur met de installatie van een kleine ledenraad, die zich

gaat bezighouden met strategische vraagstukken en versterking van de 24 regionale afdelingen.

De conceptstatutenwijziging is voorgelegd aan de ereleden en de afdelingen en besproken in vijf kaderbijeenkomsten. De hoofdpunten van de statutenwijziging zijn: de regelgeving uit de WBTR, de ledenraad, het hoofdbestuur, afdelingen en afdelingsbesturen en commissies. Tijdens de wintervergadering van 10 december 2022 is de statutenwijziging met de vereiste tweederde meerderheid van stemmen vastgesteld, waarmee de KVLO een belangrijke stap heeft gezet in de professionalisering van een toekomstbestendige vereniging. In de nieuwe verenigingsstructuur krijgen de afdelingen een andere rol. Deze rol is in 2023 onderwerp van gesprek in vier kaderbijeenkomsten. Iets met 'spiegelkaart' noemen? Jezelf een spiegel voorhouden over de activiteiten..?

Het gaat ons aan het hart als een afdeling minder goed loopt en zijn altijd bereid een afdeling te ondersteunen, bijvoorbeeld bij het helpen organiseren van een ledenbijeenkomst. In 2022 heeft het bureau de afdeling Limburg ondersteund met de opstart.

Bestuurswissel KVLO

Tijdens de Voorjaarsvergadering van 10 mei 2022 werd voorzitter Stella Salden herbenoemd voor een periode van zes maanden, werden hoofdbestuursleden Miriam Appelman en Hilde Bax herbenoemd voor een derde termijn en werd Léon Neven benoemd als nieuw bestuurslid van de KVLO. Simone van Geffen nam afscheid van het KVLO-bestuur en ontving voor haar inzet de zilveren KVLO-speld.

Tijdens de wintervergadering van 10 december 2022 vond een tweede bestuurswisseling plaats. Drie bestuursleden namen afscheid: voorzitter Stella Salden, penningmeester Engelbert Nikkels en bestuurslid Goos Karsten. Allen ontvingen een passend KVLO-ereteken als dank voor hun inzet. In dezelfde vergadering werden twee nieuwe bestuursleden benoemd: Anton Binnenmars als

voorzitter en Gert-Jan van den Broek als bestuurslid met aandachtsgebied financiën.

Doel 10 Verwachtingen uit de samenleving

Voor de aanstaande actualisatie van de onderwijsdoelen voor zowel het po, de onderbouw vo (kerndoelen) als de bovenbouw vo (examenprogramma's) heeft het ontwikkelteam Bewegen en Sport van Curriculum.nu zes bouwstenen ontwikkeld: Leren bewegen; Gezond bewegen; Bewegen betekenis geven; Bewegen regelen; Samen bewegen en Beweegcontexten verbinden. Zie de voorstellen: <https://curriculum.nu/download/bs/Voorstellen-ontwikkelteam-Bewegen-Sport-1.pdf>. Met name de bouwstenen Gezond bewegen en Samen bewegen verwoorden wat de samenleving van ons leergebied verwacht. Dat is meer dan alleen goed leren bewegen.

Burgerschap, een nieuw leergebied in het nieuwe curriculum, staat volop in de belangstelling. In de actualisatie van het curriculum worden ook voor burgerschap kerndoelen voor het po en de onderbouw vo geformuleerd en is na de zomer van 2023 gereed. Het leergebied Bewegen en Sport levert daaraan een bijdrage door koppeling van het thema burgerschap aan de volgende bouwstenen:

- Gezond bewegen:
 - veiligheid (veilig en verantwoord bewegen);
 - fitheid en welzijn (ervaren van inspannend en ontspannend bewegen, aandacht voor kwaliteit van bewegen en intensief bewegen bij beweegactiviteiten);
 - gezonde leefstijl (een vakoverstijgend en schoolbreed thema; kennis over en bewustwording van relatie tussen actieve leefstijl, fitheid, bewegen en gezondheid).
- Bewegen betekenis geven: beweegidentiteit is hoe een persoon zich definieert, zich presenteert en gezien wordt als beweg(er) en sport(er).
- Beweg(en) regelen: de reguleringsuitdaging is dat leerlingen in verschillende contexten leren om de toenemende beweegdiversiteit op

een sociaal rechtvaardige wijze te organiseren als groep. Leerlingen leren verschillende regelende rollen en taken te vervullen.

- Samen bewegen: in een sociaal veilig sportklimaat levert het samen bewegen een belangrijke bijdrage aan burgerschap. Denk aan samen spelen, omgaan met winst en verlies, kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen en leerkrachten, accepteren en respecteren van spelregels en sportiviteit (good governance in sports - fairplay). Samen goed leren bewegen gaat niet altijd vanzelf. Deelnamebekwaamheid is meer dan motorische vaardigheden. Dat gaat ook over rekening houden met de kwaliteiten van de ander in groepen en groepsprocessen en welke (sociale en sportieve) codes/gedrag daarbij horen en kunnen worden nageleefd.

In 2022 is er vol ingezet op de koersdoelen 1 en 2 (voorbereiding van de invoering van twee lessen bewegingsonderwijs in het po) en liggen we gelukkig ook weer aardig op koers met de curriculumontwikkeling. Naast actualisering van het examenprogramma LO in de bovenbouw van vo en Burgerschap, liggen er ook belangrijke uitdagingen bij de actualisering van de kerndoelen in het po en in de onderbouw van het vo. Daardoor zal de curriculumontwikkeling van het hele leergebied Beweg(en) en Sport in 2023 verder vorm krijgen met volle kracht vooruit!